

Buskerud
fylkeskommune
Utviklingsavdelingen

1 av 2

Vår saksbehandler
Ellen Anne Pedersen, tlf 32808593

Vår dato
18.01.2008

Deres dato
25.07.2007

Vår referanse
04/00400-7
714.

Deres referanse

Klaus Knag

Myrarinden 8
5113 TERTNES

ARKIV

KULTURHISTORISK MUSEUM Universitetet i Oslo	
Saksb. L160	Kopi 29 JAN. 2008
Ark.: 0620-66	
Saksnr. 08/1379	Dok.nr.: 1

Sørestølen gnr 66 bnr 125 - Såballia - Geilo - Hol kommune - registrering av kulturminner - oversendelse av rapport

Utviklingsavdelingen oversender hermed rapporten for den arkeologiske registreringen vi har foretatt på tomten på Sørestølen.

Som dere sikkert vet allerede ble det funnet 1 jernvinneanlegg, 2 kullgroper og 2 hustufter. Alle kulturminnene er lagt inn i den nasjonale databasen for kulturminner (Askeladden) under ID-nr. 111450. Jernvinneanlegget og de to kullgropene er automatisk fredete kulturminner jmfør kulturminneloven § 4. b og c. I tillegg har slike kulturminner en sikringssone på minimum 5 meter utenfor dets synlige ytterkant. Fylkeskommunen har myndighet til å utvide denne grensen dersom vi mener det er behov for det, jmfør § 6 i samme lov. Dette må vi komme tilbake til. Hustuftene er alderdommelige, men av uviss alder.

Vi ber om at utbygger tar kontakt med oss for å diskutere videre hvordan en eventuell utbygging kan utføres innenfor dette planområdet. Kulturminnevernets krav er ofte at enkeltkulturminner ikke skal bli liggende inne i et byggeområde slik at de kan bli skadet. Målet er å bevare sammenhengende områder med kulturminner. Dersom det er nødvendig for å få til en utbygging, kan det søkes om dispensasjon fra kulturminneloven for de kulturminnene som vil bli berørt. Dette bør vi derfor diskutere i et møte.

I forbindelse med registreringen og etterarbeid ble det totalt brukt 16 arbeidstimer. Faktura på kr 10.080,- (16 timer à kr 630,-) vil bli sendt fra regnskapsseksjonen snarest.

Med hilsen

Inger Liv Gøyttil Lund e f
kulturvernleder

Ellen Anne Pedersen
arkeolog

POST ADRESSERES TIL AVDELINGEN - IKKE TIL ENKELTPERSONER

Postadresse
BUSKERUD FYLKESKOMMUNE
Fylkeshuset
N-3020 Drammen

Besøksadresse
Hauges gate 89
E-postadresse
Postmottak@bfk.no

Telefon
32 80 85 00
Internett
www.bfk.no

Telefaks
32808676

Bankkonto
2200.07.13523
Foretaksregistre
NO 964 951 373

Vår dato
18.01.2008

Vår referanse
04/00400-7

Vedlegg:

1 Rapport fra kulturminneregistrering

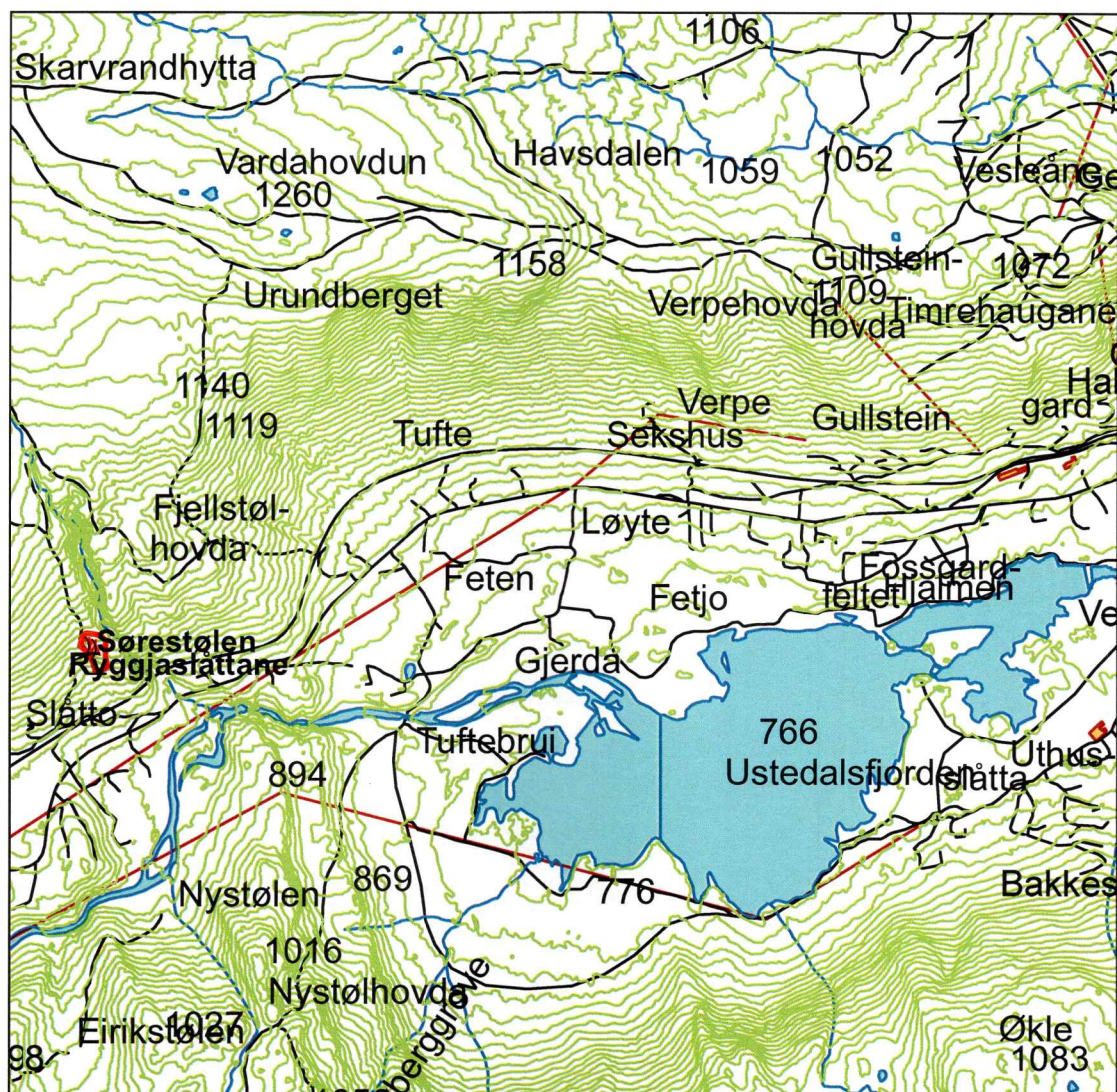
Kopi til:

Buskerud	Postboks 4197, 3005 DRAMMEN
Kommunerevisjon IKS	
Fylkesmannen i Buskerud	Postboks 1604, 3007 DRAMMEN
Kai Knag	2219 7th avenue, 57702 South Dakota, USA

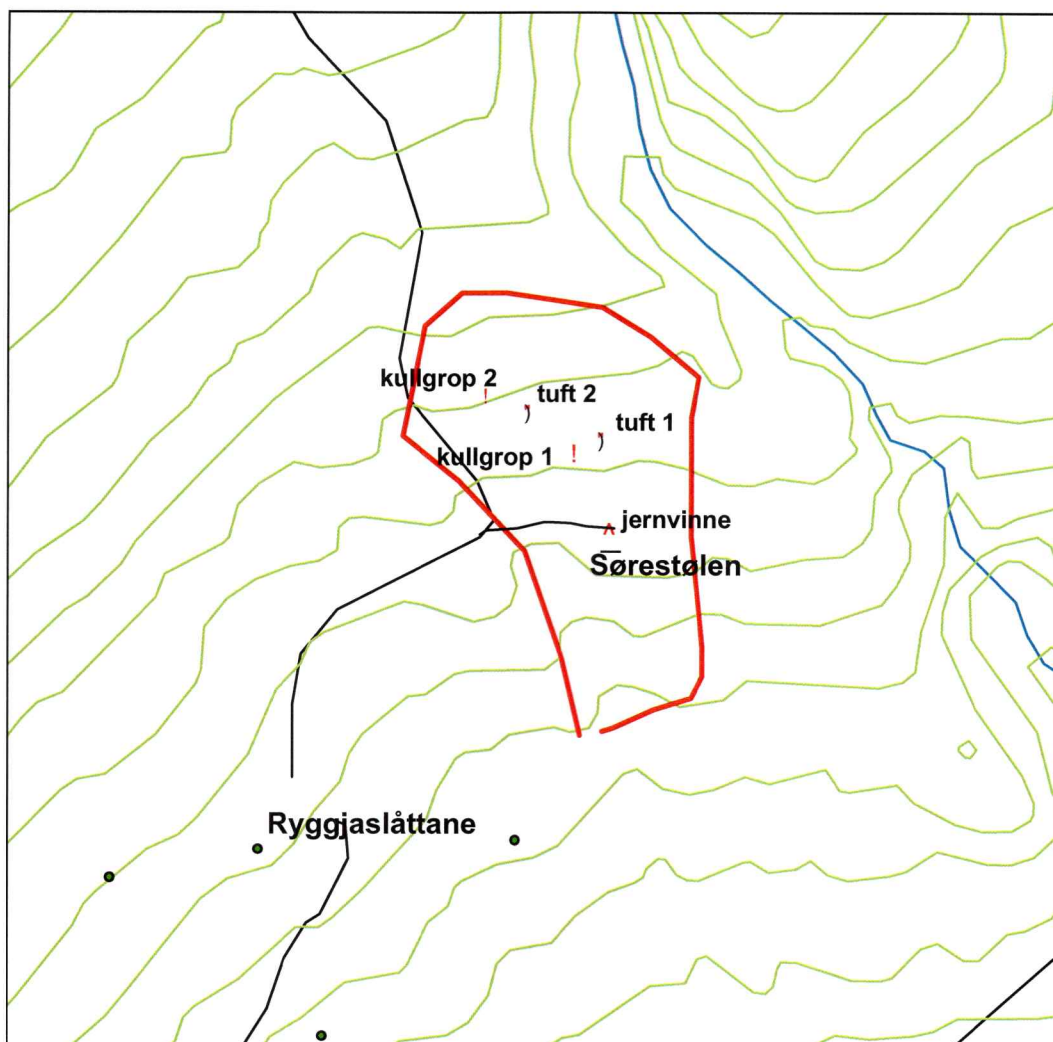
Lisbeth Kaas Ambrosen Utviklingsavdelingen

RAPPORT FRA REGISTRERING AV KULTURMINNER VED SØRESTØLEN I HOL KOMMUNE

Fylke	Buskerud
Kommune	Hol
Gårdsnr., Gård	66/125, Sørestølen
Saksnr	04/400-4 (714)
Saken gjelder	Registrering av hyttetomt på oppdrag
Kartblad	Øk-kart: BL 059-5-2
Utført av	Vanja Tørhaug, Utviklingsavdelingen, Buskerud fylkeskommune
Utført dato	16.08. og 17.11.2007

Figur 1: Oversiktskart med Sørestølen markert. Målestokk 1:30000.

Figur 2: Kart over tomt ved Sørstølen. Kullgroper, jernvinneanlegg og tufter er inntegnet. Målestokk 1: 2500

Bakgrunn for undersøkelsen

I forbindelse med en forespørsel om arkeologisk registrering av en tomt, for planlegging av en hyttetomt på Sørstølen 66/125, ble det foretatt en registrering av fylkeskommunen 16. august 2007. Et jernvinneanlegg, to kullgroper og to hustufter ble registrert.

Deltagere og tidsrom

Registreringen ble foretatt av Vanja Tørhaug. I tillegg var grunneierene Klaus og Kai Knag tilstede. Det ble brukt 7,5 timer i felt, inkludert kjøring og 4,5 timer til for- og etterarbeid. Det ble senere på høsten gått med metallsøker for å avgrense jernvinneanlegget nærmere, til sammen 4 timers arbeid. Totalt utgjør antall arbeidstimer 16 timer.

Området

Sørstølen ligger ca 50 km vest for Geilo og 2 km vest for Ustedalfjorden i et stølsområde ved Ryggjasslåttane. Tomta ligger mellom 930-980 m o h. i et beiteområde som er bevokst med tett brisk. En bekk går i utkanten av tomta i vest og

følger tomtegrensa fra nord til sør. En gammel vei som ble oppført i 1942 går gjennom området fra vest til øst og stopper omlag 50 m inn på tomta.

Registreringen

Området er helt bevokst med tett, høy brisk, og det var derfor stedvis vanskelig å registrere i overflaten. To kullgroper ble funnet. Disse lå i øvre del av området 38 m fra hverandre (figur 2).

ID 111450

Kullgrop 1 ligger i sørhelling og måler ca 4 m i diameter. Den har tydelig voll i nord. Dybden er 0,5 m, og i bunn er det et kullag på 0,2 m.

Diameter: 4 m	Koordinater: X 451808 Y 6710200
Dybde: 0,5 m	

Figur 3: Kullgrop 1, sett mot nordøst.

Kullgrop 2 ligger i en sørhelling og er overgrodd av brisk. Det var vanskelig å få noe eksakte mål av gropa. Den måler omlag 3,5 m i diameter og har en dybde på 0,6 m. Kullaget i bunn av gropa er ca 25 cm.

Diameter: 3,5 m	Koordinater: X 451776 Y 6710220
Dybde: 0,6 m	

Et **jernvinneanlegg** ble registrert midt i området like sør for og i kanten av veien, 5 m vest for enden av veien i sørhelling. Det ble funnet slagg i dagen inn mot en stor flat stein. Anlegget var vanskelig å avgrense, på grunn av veien som ligger i overkant av anlegget og den tette vegetasjonen.

Koordinater: X 451820 Y 6710171

To stølstufter ble registrert og disse ligger i øvre del av området (figur 2).

Tuft 1 ligger 6 m Ø for kullgrop 1. Den er rektangulær og måler 8 x 4 m. Den er delvis overgrodd med gras og noe brisk. Steinene i tufta er store og flate. Det er vidt utsyn fra tufta mot dalen i sør.

Diameter: 8 m (Ø-V) 4 m (N-S)	Koordinater: X 451817 Y 6710204
Høyde: 0,7 m	

Figur 4: Tuft 1, sett mot sørvest.

Tuft 2 ligger vest for tuft 2 og er dekket av brisk. Den er rektangulær og måler 5,5 x 3,5 m. Steinene i tufta er store og flate, lik tuft 1.

Diameter: 5,5 m (SV-NØ) 3,5 m (NV-SØ)	Koordinater: X 451791 Y 6710214
Høyde: 0,7 m	

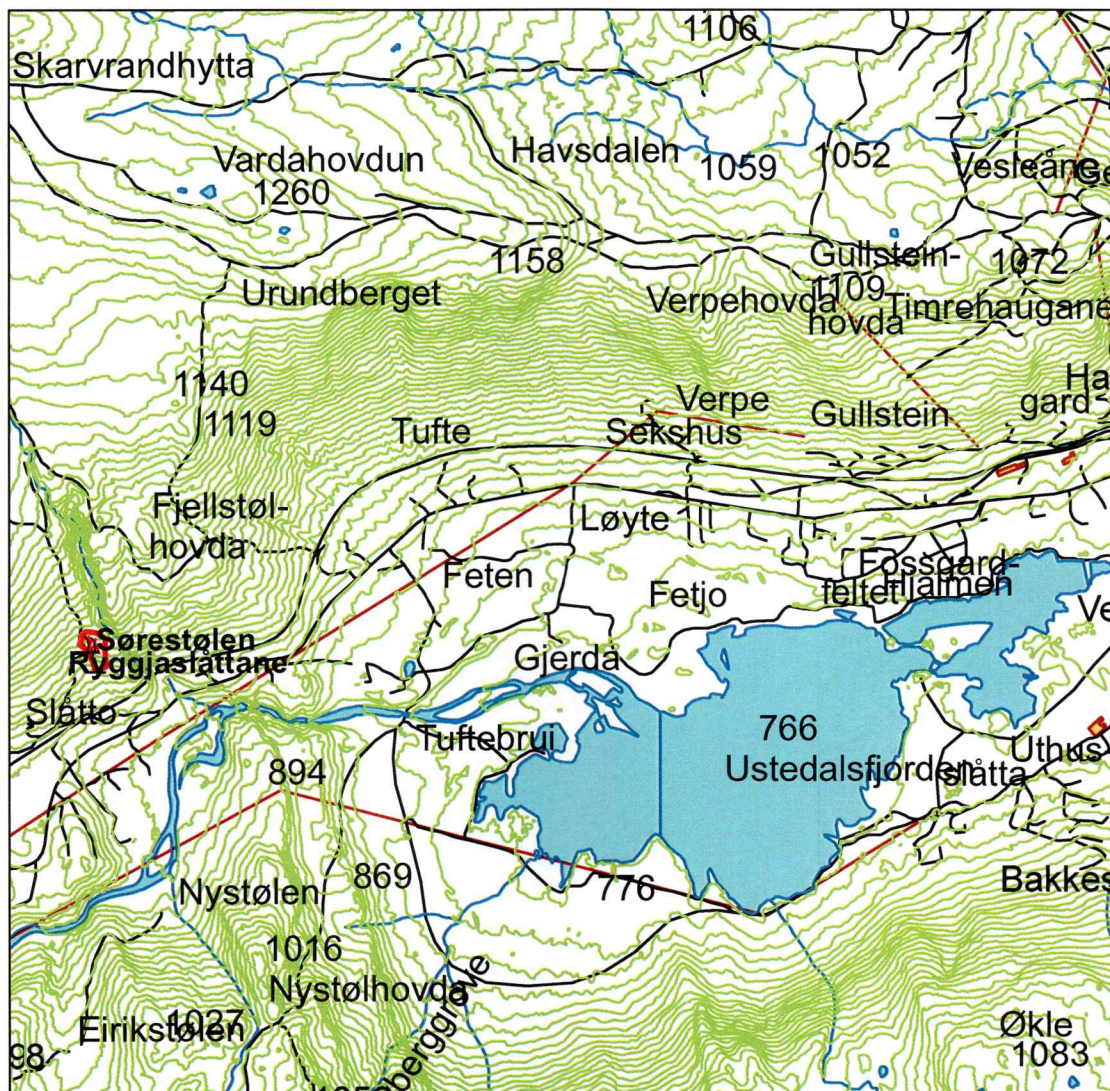

Figur 5: Tuft 2, sett mot nord.

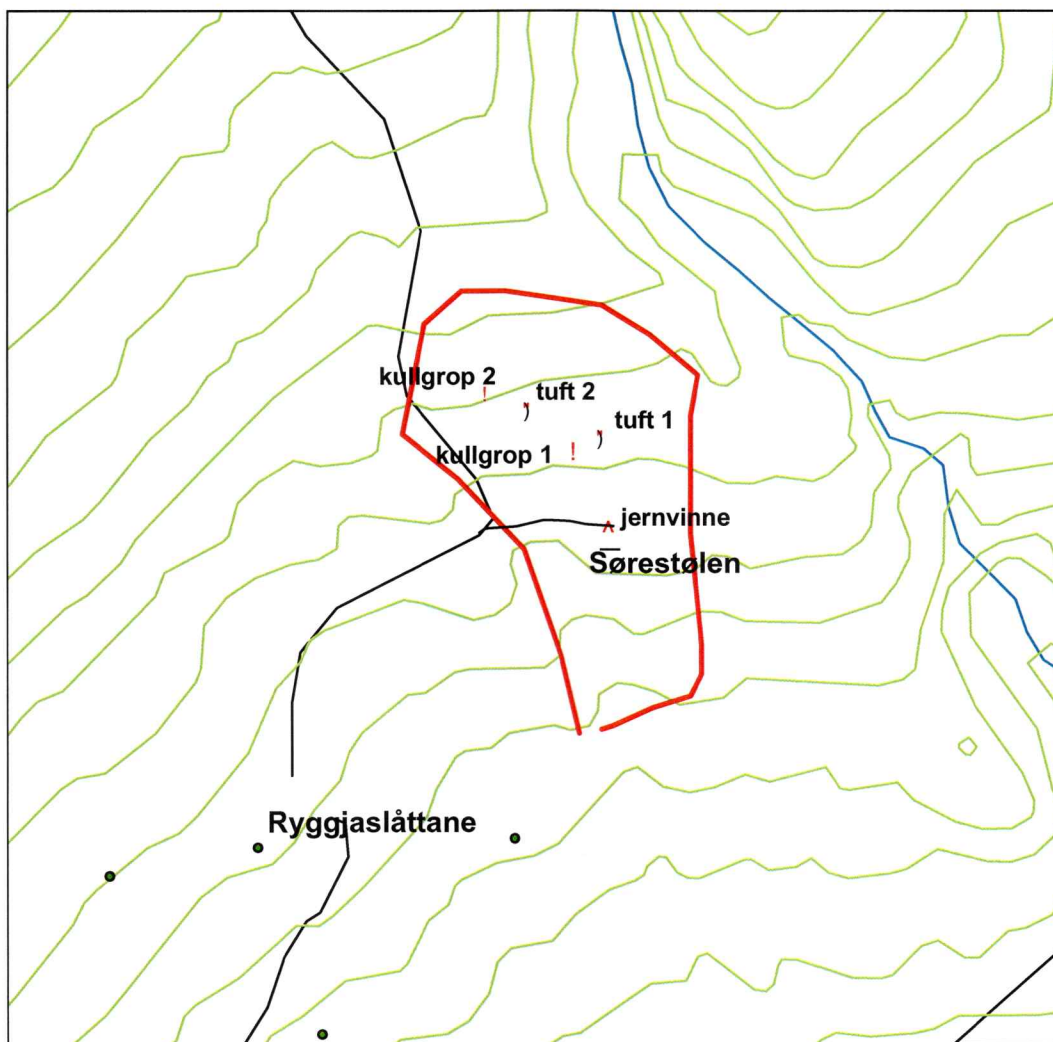
Drammen, 24.11.07.
Vanja Tørhaug

RAPPORT FRA REGISTRERING AV KULTURMINNER VED SØRESTØLEN I HOL KOMMUNE

Fylke	Buskerud
Kommune	Hol
Gårdsnur., Gård	66/125, Sørestølen
Saksnr	04/400-4 (714)
Saken gjelder	Registrering av hyttetomt på oppdrag
Kartblad	Øk-kart: BL 059-5-2
Utført av	Vanja Tørhaug, Utviklingsavdelingen, Buskerud fylkeskommune
Utført dato	16.08. og 17.11.2007

Figur 1: Oversiktskart med Sørestølen markert. Målestokk 1:30000.

Figur 2: Kart over tomt ved Sørstølen. Kullgroper, jernvinneanlegg og tufter er inntegnet. Målestokk 1: 2500

Bakgrunn for undersøkelsen

I forbindelse med en forespørsel om arkeologisk registrering av en tomt, for planlegging av en hyttetomt på Sørstølen 66/125, ble det foretatt en registrering av fylkeskommunen 16. august 2007. Et jernvinneanlegg, to kullgroper og to hustufter ble registrert.

Deltagere og tidsrom

Registreringen ble foretatt av Vanja Tørhaug. I tillegg var grunneierene Klaus og Kai Knag tilstede. Det ble brukt 7,5 timer i felt, inkludert kjøring og 4,5 timer til for- og etterarbeid. Det ble senere på høsten gått med metallsøker for å avgrense jernvinneanlegget nærmere, til sammen 4 timers arbeid. Totalt utgjør antall arbeidstimer 16 timer.

Området

Sørstølen ligger ca 50 km vest for Geilo og 2 km vest for Ustedalfjorden i et stølsområde ved Ryggjaslåttane. Tomta ligger mellom 930-980 m o h. i et beiteområde som er bevokst med tett brisk. En bekk går i utkanten av tomta i vest og

følger tomtegrensa fra nord til sør. En gammel vei som ble oppført i 1942 går gjennom området fra vest til øst og stopper omlag 50 m inn på tomta.

Registreringen

Området er helt bevokst med tett, høy brisk, og det var derfor stedvis vanskelig å registrere i overflaten. To kullgroper ble funnet. Disse lå i øvre del av området 38 m fra hverandre (figur 2).

ID 111450

Kullgrop 1 ligger i sørhelling og måler ca 4 m i diameter. Den har tydelig voll i nord. Dybden er 0,5 m, og i bunn er det et kullag på 0,2 m.

Diameter: 4 m	Koordinater: X 451808 Y 6710200
Dybde: 0,5 m	

Figur 3: Kullgrop 1, sett mot nordøst.

Kullgrop 2 ligger i en sørhelling og er overgrodd av brisk. Det var vanskelig å få noe eksakte mål av gropa. Den måler omlag 3,5 m i diameter og har en dybde på 0,6 m. Kullaget i bunn av gropa er ca 25 cm.

Diameter: 3,5 m	Koordinater: X 451776 Y 6710220
Dybde: 0,6 m	

Et **jernvinneanlegg** ble registrert midt i området like sør for og i kanten av veien, 5 m vest for enden av veien i sørhelling. Det ble funnet slag i dagen inn mot en stor flat stein. Anlegget var vanskelig å avgrense, på grunn av veien som ligger i overkant av anlegget og den tette vegetasjonen.

Koordinater: X 451820 Y 6710171

To stølstufter ble registrert og disse ligger i øvre del av området (figur 2).

Tuft 1 ligger 6 m Ø for kullgrop 1. Den er rektangulær og måler 8 x 4 m. Den er delvis overgrodd med gras og noe brisk. Steinene i tufta er store og flate. Det er vidt utsyn fra tufta mot dalen i sør.

Diameter: 8 m (Ø-V) 4 m (N-S)	Koordinater: X 451817 Y 6710204
Høyde: 0,7 m	

Figur 4: Tuft 1, sett mot sørvest.

Tuft 2 ligger vest for tuft 2 og er dekket av brisk. Den er rektangulær og måler 5,5 x 3,5 m. Steinene i tufta er store og flate, lik tuft 1.

Diameter: 5,5 m (SV-NØ) 3,5 m (NV-SØ)	Koordinater: X 451791 Y 6710214
Høyde: 0,7 m	

Figur 5: Tuft 2, sett mot nord.

Drammen, 24.11.07.
Vanja Tørhaug

Lokalitet - 111450 - Arkeologisk lokalitet - Jernvinneanlegg -**Klassifisering**

Kategori: Arkeologisk lokalitet **Art:** Jernvinneanlegg

Stedfesting

Fylke: Buskerud **ØK-kart:** BL059-5-2
Kommune: Hol
Gårdsnavn: Uthus
Museumsdistrikt: Kulturhistorisk museum,
Oslo

Eiendomsopplysninger

Kommune: Hol
Gnr: 66 **Festenr:** 0
Bnr: 125 **Seksjonsnr:** 0
Bruksnavn: Sørestølen

Geometri

Koordinatsystem: (23) UTM sone 33 (EUREF89/WGS84)
Nord: 6729587 **Øst:** 122935.5

Metadata på digital stedfesting:

Geometri datert: 24.10.2007
Nøyaktighet (cm): 500

Oppretting og ansvar**Registrert**

Dato: 16.08.2007 **Ansvarlig etat:** Buskerud fylkeskommune
Utført av: Vanja Tørhaug **Instans:**
Registreringstype: Dispensasjon fra kommuneplan

Utfyllende opplysninger**Beskrivelse:**

Funn av et jernvinneanlegg med slagghaug, to kullgroper og to stølstuffer.

Terrengbeskrivelse:

Sørestølen ligger ca 50 km vest for Geilo og 2 km vest for Ustedalfjorden i et stølsområde ved Ryggjeslåttane. Tomta ligger mellom 930-980 m o h. i et beiteområde som er bevokst med tett brisk. En bekk går i utkanten av tomta i vest og følger tomtegrensa fra nord til sør. En gammel vei som ble oppført i 1942 går gjennom området fra vest til øst og stopper omlag 50 m inn på tomta. Området er helt bevokst med tett, høy brisk, og det var derfor stedvis vanskelig å registrere i overflaten. To kullgroper ble funnet. Disse lå i øvre del av området 38 m fra hverandre

Tilhørende enkeltminner

- ⌘ 1 Slagghaug AUT
- ⌘ 2 Kullgrop AUT
- ⌘ 3 Kullgrop AUT
- ⌘ 4 Tuft AUT
- ⌘ 5 Tuft AUT

Tilstand registrert den 16.08.2007

Tilstand:	Intakt	Registrert dato:	16.08.2007
Årsak:		Registrert av:	Vanja Tørhaug
Arealbruk:		Utførende instans:	
		Oppdragsgiver:	

Vernestatus for lokalitet

Vernetype:	Automatisk fredet	Vernedato:	16.08.2007
Lovgrunnlag:	Kulturminneloven av 1978	Tinglystdato:	
Paragraf:	4		

Sikringssone

Beskrivelse:		Sikringssone på:	5 meter
Vernetype:	Automatisk fredet	Vernedato:	16.08.2007
Lovgrunnlag:	KML		
Paragraf:	6		

Enkeltminne - 111450-1 - Arkeologisk enkeltminne - Slagforekomst

Klassifisering

Kategori:	Arkeologisk enkeltminne	Art:	Slagforekomst
Opprinnelig funksjon:	Industri, fremstilling, produksjon.		
Hovedgruppe:	Sekundærnæringer		
Status:			

Stedfesting

Fylke:	Buskerud
Kommune:	Hol

Eiendomsopplysninger

Kommune:	Hol		
Gnr:	66	Festenr:	0
Bnr:	125	Seksjonsnr:	0

Geometri

Koordinatsystem:	(23) UTM sone 33 (EUREF89/WGS84)		
Nord:	6729587	Øst:	122935.5

Metadata på digital stedfesting:

Geometri datert:	24.10.2007
Nøyaktighet (cm):	500

Datering

Datering:	Yngre jernalder - middelalder	Metode:	Typologisk
Eksakt datering:		Kvalitet:	Sannsynlig

Utfyllende opplysninger

Beskrivelse:

Et jernvinneanlegg ble registrert midt i området like sør for og i kanten av veien, 5 m vest for enden av veien i sørhelling. Det ble funnet slagg i dagen inn mot en stor flat stein. Anlegget var vanskelig å avgrense, på grunn av veien som ligger i overkant av anlegget og den tette vegetasjonen.

Tilstand registrert den 16.08.2007

Tilstand:	Registrert dato:	16.08.2007
Årsak:	Registrert av:	vanja tørhaug
Arealbruk:	Utførende instans:	
	Oppdragsgiver:	

Vernestatus for enkeltminne

Vernetype:	Automatisk fredet	Vernedato:	16.08.2007
Lovgrunnlag:	Kulturminneloven av 1978	Tinglystdato:	
Paragraf:	4		

Sikringssone

Beskrivelse:		Sikringssone på:	5 meter
Vernetype:	Automatisk fredet	Vernedato:	16.08.2007
Lovgrunnlag:	KML		
Paragraf:	6		

**Enkeltminne - 111450-2 - Arkeologisk enkeltminne - Kullgrop -
Klassifisering**

Kategori:	Arkeologisk enkeltminne	Art:	Kullgrop
Opprinnelig funksjon:	Industri, fremstilling, produksjon.		
Hovedgruppe:	Sekundærnæringer		
Status:			

Stedfesting

Fylke:	Buskerud
Kommune:	Hol

Eiendomsopplysninger

Kommune:	Hol		
Gnr:	66	Festenr:	0
Bnr:	125	Seksjonsnr:	0

Geometri

Koordinatsystem:	(23) UTM sone 33 (EUREF89/WGS84)		
Nord:	6729617	Øst:	122926.2

Metadata på digital stedfesting:

Geometri datert:	24.10.2007
Nøyaktighet (cm):	500

Datering

Datering: Yngre jernalder - middelalder **Metode:** Typologisk
Eksakt datering: **Kvalitet:** Sannsynlig

Utfyllende opplysninger

Beskrivelse:

Kullgrop 1 ligger i sørhelling og måler ca 4 m i diameter. Den har tydelig voll i nord. Dybden er 0,5 m, og i bunn er det et kullag på 0,2 m. Diameter: 4 m Dybde: 0,5 m

Tilstand registrert den 16.08.2007

Tilstand: **Registrert dato:** 16.08.2007
Årsak: **Registrert av:** Vanja Tørhaug
Arealbruk: **Utførende instans:**
Oppdragsgiver:

Vernestatus for enkeltminne

Vernetype: Automatisk fredet **Vernedato:** 16.08.2007
Lovgrunnlag: Kulturminneloven av 1978 **Tinglystdato:**
Paragraf: 4

Sikringssone

Beskrivelse: **Sikringssone på:** 5 meter
Vernetype: Automatisk fredet **Vernedato:** 16.08.2007
Lovgrunnlag: KML
Paragraf: 6

Enkeltminne - 111450-3 - Arkeologisk enkeltminne - Kullgrop - Klassifisering

Kategori: Arkeologisk enkeltminne **Art:** Kullgrop
Opprinnelig funksjon: Industri, fremstilling, produksjon.
Hovedgruppe: Sekundærnæringer
Status:

Stedfesting

Fylke: Buskerud
Kommune: Hol

Eiendomsopplysninger

Kommune: Hol
Gnr: 66 **Festenr:** 0
Bnr: 125 **Seksjonsnr:** 0

Geometri

Koordinatsystem: (23) UTM sone 33 (EUREF89/WGS84)

Nord: 6729639.9

Øst:

122896.1

Metadata på digital stedfesting:

Geometri datert: 24.10.2007

Nøyaktighet (cm): 500

Datering

Datering: Yngre jernalder -
middelalder

Metode: Typologisk

Eksakt datering:

Kvalitet: Sannsynlig

Utfyllende opplysninger

Beskrivelse:

Kullgrop 2 ligger i en sørhelling og er overgrodd av brisk. Det var vanskelig å få noe eksakte mål av gropa. Den måler omlag 3,5 m i diameter og har en dybde på 0,6 m. Kullaget i bunn av gropa er ca 25 cm.

Tilstand registrert den 16.08.2007

Tilstand:

Registrert dato: 16.08.2007

Årsak:

Registrert av: Vanja Tørhaug

Arealbruk:

Utførende instans:

Oppdragsgiver:

Vernestatus for enkeltminne

Vernetype: Automatisk fredet

Vernedato: 16.08.2007

Lovgrunnlag: Kulturminneloven av 1978

Tinglystdato:

Paragraf: 4

Sikringssone

Beskrivelse:

Sikringssone på: 5 meter

Vernetype: Automatisk fredet

Vernedato: 16.08.2007

Lovgrunnlag: KML

Paragraf: 6

Enkeltminne - 111450-4 - Arkeologisk enkeltminne - Tuft - Klassifisering

Kategori: Arkeologisk enkeltminne

Art: Tuft

Opprinnelig funksjon: Uspesifisert

Hovedgruppe: Andre funksjoner

Status:

Stedfesting

Fylke: Buskerud

Kommune: Hol

Stedfesting

Fylke: Buskerud
Kommune: Hol

Eiendomsopplysninger

Kommune: Hol
Gnr: 66
Bnr: 125
Festenr: 0
Seksjonsnr: 0

Geometri

Koordinatsystem: (23) UTM sone 33 (EUREF89/WGS84)

Nord: 6729632.5
Øst: 122910.5

Metadata på digital stedfesting:

Geometri datert: 24.10.2007
Nøyaktighet (cm): 500

Datering

Datering: Uviss tid
Metode: Typologisk
Eksakt datering:
Kvalitet: Sannsynlig

Utfyllende opplysninger

Beskrivelse:

Tuft 2 ligger vest for tuft 2 og er dekket av brisk. Den er rektangulær og måler 5,5 x 3,5 m. Steinene i tufta er store og flate, lik tuft 1. Diameter: 5,5 m (SV-NØ)3,5 m (NV-SØ) Høyde: 0,7 m

Tilstand registrert den 16.08.2007

Tilstand:
Årsak:
Arealbruk:
Registrert dato: 16.08.2007
Registrert av: Vanja Tørhaug
Utførende instans:
Oppdragsgiver:

Vernestatus for enkeltminne

Vernetype: Automatisk fredet
Lovgrunnlag: Kulturminneloven av 1978
Paragraf: 4
Vernedato: 16.08.2007
Tinglystdato:

Sikringssone

Beskrivelse:
Vernetype: Automatisk fredet
Lovgrunnlag: KML
Paragraf: 6
Sikringssone på: 5 meter
Vernedato: 16.08.2007